

Innovationer – inte för alla

Den 11 oktober medverkade Sveriges Mjölkbönder vid ett möte på Vreta Kluster som anordnats med anledning av regeringens konkurrenskraftsutredning. Mötet hade som rubrik: Hur kan innovationer bidra till att sänka lantbrukarens kostnader i djurhållningen?

Vid mötet medverkade personer från regeringskansliet och utredaren själv. Från lantbruket medverkade Jordbruksverket, Växa Sverige, Svenska Fåravelsförbundet, Sveriges Grisföretagare, med flera. Vi inom Sveriges Mjölkbönder avser även att träffa utredningens representanter framöver.

REGLER OCH LAGAR SOM HINDRAR

Talarna redogjorde för de uppfinningar som de vill se inom sina områden men också om olika regler och lagar som i flera fall hindrar både forskning och användning av ny teknik. Exempel som nämndes var virtuella stängsel och tillsyn av djur via drönare.

Det märks att skillnaderna mellan olika produktionsinriktningar i lantbruket är stora vad gäller tilltron till teknik och innovationer. De som är mest intresserade av mer teknik är gris- och fågelbranschen medan vi inom mjölken, färbäringen och nötköttsbranschen är mer avvaktande.

STORA SKILLNADER INOM LANDET

Det verkar också vara en ganska stor skillnad mellan producenter i slättbygd jämfört med skogs- eller mellanbygd. I Sverige skiljer det mycket vad gäller mobiltelefonäckning och GPS-mottagning. En hel del av de ”innovationer” som kommer kräver mobiltäckning och mottagning med hjälp av GPS-utrustning. Det som är självklart att använda i vissa delar av Sverige går helt enkelt inte att använda i andra delar av landet.

BETANDE DJUR KOSTAR ALLT MER

Det slår oss också att en hel del av de bra tekniska innovationerna som finns inte är användbara. Teknik som används för att optimera övervakning och produktion går inte att använda på betande djur. Detta blir speciellt svårt när djuren går på naturbetesmarker långt från gården. Följden av detta blir att skillnaden mellan djur på bete och djur som går inne i stallen blir än större.

Samhället efterfrågar mer djur på bete för att bibehålla eller öka den biologiska mångfalden men kostnaden för att ha djuren på bete ökar hela tiden.

Ulrik Isleborn & Claes Jonsson

Svensk djurskyddslag – bra för mjölk- produktionen?

- Under mötet på Vreta Kluster framgick det att flera av de andra produktionsinriktningarna tycker att de har nytta av den svenska djurskyddslagen i sin marknadsföring och vill kommunicera den till kunder och konsumenter. Så känner inte många av oss inom mjölkproduktionen. Med tanke på att vi samarbetat med danskar, engelsmän, med flera inom Arla är det också direkt olämpligt att klanka ner på deras djurhållning.

Vad innehåller egentligen djurskyddslagen som är bra för mjölkproduktionen? Sverige är det enda land i världen som har krav på bete. Vilket är flitigt debatterat. Frågan är dock vad vi har utöver det. Finns det något i djurskyddslagen i övrigt som har någon praktisk betydelse för vår dagliga drift? På många sätt känns det som att svensk djurskyddslag är synonymt med beteslagen och den är viktig för alla inom lantbruket utom mjölkproducenterna!

Kunskapsnav Animalie- produktion – flipp eller flopp?

Regeringen har genom Jordbruksverket gett forskningsinstitutet Rise i uppdrag att inrätta ett kunskapsnav för att öka kunskapen och spridningen av kunskap inom animalieproduktionen. Syftet med detta är att öka konkurrenskraften, vilket är en bra målsättning. Sveriges Mjölkbönder var inbjudna till invigningen av ”Kunskapsnav Animalieproduktion” den 18 september och vi representerades av undertecknad Johan Arnoldsson.

GÖRA SKILLNAD EKONOMISKT

Idén med detta är intressant, att stärka konkurrenskraften ligger väldigt väl i linje med vår målsättning. Efter mingel med många väldigt trevliga och allvarsamma samtal drog invigningen igång i gröna näringens hus i en lokal smyckad med glittriga ballonger och två storbildsskärmar. Landsbygdsminister Peter Kullgren talade i ett videoklipp som var förinspelat då han hade förhinder att vara med på grund av den nyuppkomna svinpesten. Han betonade att denna satsning måste komma producenterna till del och göra en märkbar skillnad ekonomiskt, vilket är en mycket positiv markering.

KAN DE HÅLLA ISÄR ARBETET?

När jag tittade runt om i lokalen så verkade det tyvärr vara väldigt få som har sin huvudinkomst av egen djurhållning och lever på den. Rise som ska driva detta kunskapsnav fick frågan hur de ska kunna hålla isär arbetet inom navet med sina andra uppgifter utan att pengarna försvinner i den övriga organisationen. Rise representant försäkrade

att det var strikt kontroll på de 100 miljoner som regeringen satsat på navet.

VIKTIGT MED PRAKTISK ERFARENHET

Det är väldigt många experter, cirka 20 stycken, som ska anställas och just nu finns möjligheten att bli en av dessa. Jag framförde åsikten att personlig erfarenhet av att äga och driva en gård borde vara ett kriterium som skulle ha ett starkt företräde. Det är oerhört viktigt att veta vad som behövs göras för att få en positiv vändning av den negativa trend som varit sedan EU inträdet.

ORO HOS VÄXA

Från Växa Sverige uttrycktes en oro över att inte tjäna pengar och risken finns att de tappar duktiga rådgivare till kunskapsnavet. Svaret blev att navets uppgift är att stärka och ge alla rådgivare samma kompetens för att kunna stötta svenska animalieföretag med lika bra rådgivning i hela landet.

VÅRA VIKTIGASTE FRÅGOR

Under eftermiddagens grupparbete fick vi tre frågor att arbeta med i åtta olika grupper. De viktigaste frågorna som vi Mjölkbönder framförde var:

- Hur håller vi kvar bra personal även när det är kärva tider, både vad gäller anställda på gårdarna och personal inom lantbrukets olika rådgivningsorganisationer?
- Hur blir vi attraktivare som arbetsgivare utan att ruinera oss själva?
- Vad är en ko, gris eller kyckling värd för Sverige och självförsörjningen?

- Hållbarheten på djur – hur ökar vi den när bankerna inte lånar ut till nya byggnader trots att det ger en bättre djurvelfärd?
- Alternativt strö – hur löser vi det när normalt strö tryter på grund av vädret eller att företag utanför lantbruksnäringen kan betala betydligt mer för varan?
- Foder – hur kan vi få bättre utfodringsverktyg utan att det kostar mer?
- Hur minskar vi mjölkproducentens arbetsbörda och förbättrar ekonomin?

DETTA MÅSTE UPPNÅS!

Vi diskuterade vad kunskapsnavet ska ha uppnått efter ett år för att få förtroende inom animaliesektorn.

- Minst ett avslutat projekt med för oss djurhållare bra resultat.
- Lantbrukaren längst ner i kedjan är kunden. Har inte han eller hon behovet eller ekonomin att använda resultatet spelar det ingen roll. Det gäller att rådgivande företag erbjuder ekonomiskt bra tjänster.
- Kontakt med branschorganisationer för att minska regel- och kontrollbördan samt för att återskapa förtroendet mellan djurägare och branschorganisationerna.

Jag kan se en framtid för kunskapsnavet om det förvaltas rätt. Det måste mynna ut i att de enskilda producenterna tjänar pengar och att de lyckas sänka den administrativa bördan på gårdsnivå. Annars är risken stor att det blir en flopp!

*Johan Arnoldsson
Styrelseledamot Sveriges Mjölkbönder*

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. En prenumeration på Lantbrukets Affärer ingår i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. På vår hemsida www.sverigemjolkbonder.se finns all information om oss.

ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Ulrik Isleborn
070-252 90 27
isarydab@gmail.com

ANDRE VICE ORDFÖRANDE
Mats Karlsson
070-395 48 66
emg.karlsson@gmail.com